

Predmet C-174/23**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

21. ožujka 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Cour de cassation (Francuska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

15. ožujka 2023.

Žalitelji u kasacijskom postupku:

HJ

IK

LM

Druga stranka u kasacijskom postupku:

Twenty First Capital S.A.S.

Sažet prikaz činjenica i glavnog postupka

- 1 U ožujku 2014. društvo R participation, koje je osnovala osoba HJ i čiji su članovi osobe LM i IK, prijenosom poslovnih sredstava ustupilo je društvu T tri subjekta za zajednička ulaganja koji se bave ulaganjima na tržištima u nastajanju (u daljnjem tekstu: sredstva R). Osoba HJ postala je zaposlenik društva T.
- 2 Kako bi se organiziralo da društvo Twenty First Capital (u daljnjem tekstu: društvo TFC) preuzme tu djelatnost, osoba HJ sklopila je 5. lipnja 2014. s tim društvom ugovor u skladu s kojim joj je društvo TFC obećalo da će je zaposliti najkasnije 1. studenoga 2014.
- 3 Iste su stranke 27. lipnja 2014. sklopile ugovor o partnerstvu kojim se predviđaju različite naknade u korist osoba IK, HJ i LM. Društvo T prenijelo je 24. listopada 2014. društvu TFC dio svojih poslovnih sredstava koja su uključivala sredstva R; osoba HJ pridružila se 11. prosinca 2014. društvu TFC kao član izvršnog odbora, glavni direktor i drugi upravitelj tog društva.

- 4 Osobe HJ i IK podnijele su tužbu protiv društva TFC radi izvršenja ugovora o partnerstvu te plaćanja naknade štete. Osoba LM dobrovoljno je intervenirala u postupak. Društvo TFC protutužbom je zahtijevalo da se ugovor o partnerstvu proglasi ništavim.
- 5 U presudi od 10. siječnja 2019. tribunal de grande instance de Paris (Okružni sud u Parizu, Francuska) smatrao je da se naknadama predviđenima u ugovoru o partnerstvu nastojala nagraditi suradnja koja će se ostvariti u okviru plaćenog zaposlenja osoba HJ i LM te u okviru ovlasti za upravljanje društvom koje ima osoba HJ. Nakon što je istaknuo da je društvo TFC društvo za upravljanje portfeljem koje upravlja barem jednim alternativnim investicijskim fondom (u daljnjem tekstu: AIF), presudio je da te naknade trebaju biti u skladu s pravilima utvrđenima u članku L. 533-22-2 codea monétaire et financier (Monetarni i financijski zakonik) i članku 319-10 règlementa général de l'AMF (Opći pravilnik AMF-a), koji su dio javnog poretka za upravljanje. Budući da je odlučio da to nije slučaj, poništio je ugovor o partnerstvu i odbio tužbe.
- 6 Presudom od 8. veljače 2021. cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska) potvrdio je tu presudu. Osobe IK, HJ i LM podnijele su žalbu u kasacijskom postupku protiv te presude.

Mjerodavne odredbe prava Unije

Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL 2011., L 174, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 6., str. 47.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o UAIF-ima)

Članak 13.

„1. Države članice zahtijevaju od UAIF-ova da imaju politike i prakse nagrađivanja za kategorije osoblja, uključujući više rukovodstvo, preuzimatelje rizika, funkcije kontrole i sve zaposlenike koji primaju ukupan iznos nagrađivanja koji ih svrstava u isti platni razred kao i više rukovodstvo i preuzimatelje rizika, čije poslovne djelatnosti imaju značajan utjecaj na profile rizičnosti UAIF-ova ili AIF-ova kojima upravljaju, koje dosljedno odražavaju i promiču odgovarajuće i učinkovito upravljanje rizicima i ne potiču preuzimanje rizika koje nije u skladu s profilima rizičnosti, pravilima ili osnivačkim aktima AIF-ova kojima upravljaju.

UAIF-i utvrđuju politike i prakse nagrađivanja u skladu s Prilogom II.

2. ESMA osigurava postojanje smjernica za odgovarajuće politike nagrađivanja koje su u skladu s Prilogom II. Smjernice vode računa o načelima koja se odnose na odgovarajuće politike nagrađivanja navedene u Preporuci 2009/384/EZ, o veličini UAIF-ova i veličini AIF-ova kojima oni upravljaju, njihovoj unutarnjoj organizaciji i vrsti, opsegu i složenosti njihovih djelatnosti. ESMA tijesno

suraduje s Europskim nadzornim tijelom (Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo) (EBA)”.

Članak 61. stavak 1.

„UAIF-i koji obavljaju djelatnosti u skladu s ovom Direktivom prije 22. srpnja 2013. poduzimaju sve potrebne mjere za usklađivanje s nacionalnim pravom koje proizlazi iz ove Direktive i podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u roku od jedne godine od toga datuma”.

Stupanje na snagu i rok za prenošenje

U skladu s njezinim člankom 70., Direktiva o UAIF-ima stupila je na snagu 21. srpnja 2011. U skladu s njezinim člankom 66., države članice trebale su do 22. srpnja 2013. prenijeti najbitnije odredbe te direktive, osobito njezin članak 13.

Mjerodavne odredbe nacionalnog prava

Člankom L.533-22-2 Monetarnog i financijskog zakonika, uspostavljenog rješenjem br. 2013-676 od 25. srpnja 2013. o izmjeni pravnog okvira za upravljanje imovinom (koje je stupilo na snagu 28. srpnja 2013.), prenosi se članak 13. Direktive o UAIF-ima. Njime se određuje:

„I.– Društva za upravljanje portfeljem AIF-ova navedena u stavku II. točkama 1° i 2° ovog članka utvrđuju politike i prakse nagrađivanja sljedećih osoba ako njihove poslovne djelatnosti imaju utjecaj na profile rizičnosti društava za upravljanje portfeljem ili AIF-ova kojima upravljaju:

1° upravitelja;

2° članova upravnog ili izvršnog odbora;

3° direktora pojednostavljenih dioničkih društava i osoba koje obavljaju funkciju rukovoditelja [...];

4° preuzimatelja rizika;

5° osoba koje izvršavaju funkciju kontrole;

6° osoba pod nadležnošću društva za upravljanje portfeljem koje primaju ukupan iznos nagrađivanja koji ih svrstava u isti platni razred kao i osobe koje obavljaju funkciju rukovoditelja [...] i preuzimatelje rizika.

Politike i prakse nagrađivanja dosljedno odražavaju i promiču odgovarajuće i učinkovito upravljanje rizicima i ne potiču preuzimanje rizika koje nije u skladu s profilima rizičnosti AIF-ova i elementima iz njihovih pravila ili osnivačkih akata.

II.– Ovaj se članak primjenjuje na društva za upravljanje portfeljem AIF-ova:

1° [...]

2° [...].

Općim pravilnikom Autoritéa des marchés financiers [Nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala, u daljnjem tekstu: AMF] utvrđuju se uvjeti za politike i prakse nagrađivanja tih društava za upravljanje portfeljem.”

Člankom 33. stavkom I. rješenja od 25. srpnja 2013. predviđa se prijelazna odredba u skladu s kojom „[d]ruštva za upravljanje koja na datum objave ovog rješenja obavljaju djelatnosti koje odgovaraju njegovim odredbama trebaju zatražiti odobrenje za rad kao društva za upravljanje portfeljem [...] prije 22. srpnja 2014.”

U napomeni s objašnjenjem Uredbe br. 2013-687 od 25. srpnja 2013., donesene radi primjene rješenja br. 2013-676, navodi se sljedeće: „Stupanje na snagu: društva za upravljanje koja obavljaju djelatnosti koje odgovaraju odredbama navedenima u ovoj uredbi na datum njezine objave poduzimaju sve potrebne mjere kako bi se poštovale njezine odredbe i podnose odgovarajući zahtjev za izdavanje odobrenja za rad najkasnije 22. srpnja 2014. [...]”.

Ključni argumenti stranaka glavnog postupka

- 7 Žalitelji u okviru svoje žalbe tvrde, među ostalim i najprije, da se zahtjevi koji su utvrđeni člankom 13. Direktive o UAIF-ima i koji su preneseni u francusko pravo člankom L. 533-22-2 Monetarnog i financijskog zakonika primjenjuju tek od trenutka u kojem je UAIF dobio odobrenje za rad. Budući da je društvo TFC dobilo odobrenje za rad tek 18. kolovoza 2014., iz toga zaključuju da se pravila o nagrađivanju nisu primjenjivala na to društvo na datum sklapanja ugovora o partnerstvu, 27. lipnja 2014. Podredno tvrde da ta pravila nisu bila obvezujuća 27. lipnja 2014. Tvrde da je cour d’appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu), time što je smatrao da se ta pravila primjenjuju od 22. srpnja 2013., povrijedio članak 1. codea civil (Građanski zakonik) i članak 33. rješenja od 25. srpnja 2013., tumačen s obzirom na članak 61. stavak 1. Direktive o UAIF-ima.
- 8 Tužitelji u potporu svojoj analizi podnose dokument na engleskom jeziku naslovljen „AIFMD Q&As from the European Commission”, koji je sastavila Europska komisija, te dostavljaju njegov prijevod:

„[pitanje] Člankom 61. stavkom 1. predviđa se da UAIF-i koji obavljaju djelatnosti u skladu s ovom Direktivom prije 22. srpnja 2013. poduzimaju sve potrebne mjere za usklađivanje s nacionalnim pravom koje proizlazi iz ove Direktive i podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad u roku od jedne godine od toga datuma. Znači li to da se upravitelji u roku od jedne godine trebaju u potpunosti uskladiti s nacionalnim pravom i podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad?

[odgovor] Očekuje se da će UAIF-i tijekom jednogodišnjeg prijelaznog razdoblja učiniti sve u svojoj moći kako bi ispunili zahtjeve nacionalnog zakona kojim se prenosi Direktiva o UAIF-ima. Obveza podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad [...] pravno je obvezujuća, ali se može ispuniti u roku od jedne godine od trenutka stupanja na snagu Direktive. Kad je riječ o drugim obvezama iz Direktive o UAIF-ima (kao što je [...] nagrađivanje [...]), upravitelj koji postoji na datum stupanja na snagu Direktive o UAIF-ima treba tijekom prijelaznog razdoblja poduzeti sve mjere (odnosno učiniti sve u svojoj moći) kako bi se uskladio s Direktivom o UAIF-ima u pogledu svih djelatnosti provedenih nakon stupanja na snagu Direktive (22. srpnja 2013.). Nakon tog prijelaznog razdoblja, sve obveze koje proizlaze iz Direktive o UAIF-ima pravno su obvezujuće.”

- 9 Također se pozivaju na pitanja i odgovore koji se odnose na Direktivu o UAIF-ima i koje je objavila ESMA, u kojima se navodi sljedeće:

„Pitanje 1. [posljednje ažuriranje 17. veljače 2014.]: Na koju poslovnu godinu UAIF-i koji obavljaju djelatnosti u skladu s Direktivom o UAIF-ima prije 22. srpnja 2013. i koji podnose zahtjev za izdavanje odobrenja za rad na temelju Direktive u razdoblju od 22. srpnja 2013. do 22. srpnja 2014. prvi put trebaju primijeniti pravila o nagrađivanju UAIF-â? Odgovor 1.: U točki 4. Smjernica o politikama nagrađivanja koje se primjenjuju na upravitelje alternativnih investicijskih fondova (ESMA/2013/232) [...] navodi se da će ‚ove smjernice stupiti na snagu od 22. srpnja 2013., podložno prijelaznim odredbama Direktive o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova’.

Pitanjima i odgovorima Europske komisije u pogledu Direktive o UAIF-ima pružene su posebne smjernice za tumačenje prijelaznih odredbi članka 61. stavka 1. Direktive o UAIF-ima. [...] Nakon što društvo dobije odobrenje za rad kao AIF, na njega se primjenjuju pravila o nagrađivanju iz Direktive o UAIF-ima i Smjernica o nagrađivanju. Stoga relevantna pravila treba početi primjenjivati od datuma izdavanja odobrenja za rad.

Međutim, kad je riječ o pravilima o varijabilnom nagrađivanju (odnosno pravilima za koja su smjernice navedene u odjeljcima XI. (opći zahtjevi u području usklađenosti s rizikom) i XII. (posebni zahtjevi u području usklađenosti s rizikom) Smjernica o nagrađivanju), upravitelji ih trebaju primjenjivati za izračun plaćanja koja se odnose na nove dodjele varijabilnih nagrada određenom osoblju (kao što je utvrđeno u Smjernicama o nagrađivanju) za rezultate ostvarene u razdobljima nakon onog tijekom kojeg su dobili odobrenje za rad. Stoga sustav varijabilnog nagrađivanja UAIF-â treba primjenjivati samo za rezultate ostvarene u potpunim razdobljima te za rezultate u prvom potpunom razdoblju nakon što je UAIF dobio odobrenje za rad.

Primjerice: [...] u slučaju upravitelja koji već upravlja AIF-ima čija poslovna godina završava 31. prosinca i koji podnosi zahtjev za izdavanje odobrenja za rad prije 22. srpnja 2014. te dobiva odobrenje za rad nakon tog datuma (uključujući ako je odobrenje za rad dobiveno nakon 31. prosinca 2014.), pravila Direktive o

UAIF-ima o varijabilnom nagrađivanju treba primjenjivati na izračun plaćanja za poslovnu godinu 2015.”

- 10 Naposljetku, pozivaju se na Priručnik UAIF – Nagrada za upravljanje AIF-om, koji je objavio AMF i kojim se opisuje (str. 3.):

„U skladu s člankom 61. stavkom 1. Direktive o UAIF-ima, društva za upravljanje koja postoje na 22. srpnja 2013. trebaju u roku od jedne godine do 22. srpnja 2014. postupiti u skladu s obvezama predviđenima Direktivom o UAIF-ima i podnijeti zahtjev za izdavanje odobrenja za rad nadležnom tijelu.

Tako postoje tri mogućnosti:

- društva za upravljanje koja odobrenje za rad kao UAIF-i dobiju u razdoblju od 22. srpnja 2013. do 31. prosinca 2013.: mjere predviđene Stajalištem o nagrađivanju UAIF-â u području nagrađivanja primjenjivat će se na poslovnu godinu 2014. (za varijabilne nagrade isplaćene u 2015.);
- društva za upravljanje koja odobrenje za rad kao UAIF-i dobiju tek u razdoblju od 1. siječnja 2014. do 22. srpnja 2014.: mjere predviđene Stajalištem o nagrađivanju UAIF-â u području nagrađivanja primjenjivat će se na poslovnu godinu 2015. za varijabilne nagrade isplaćene u 2016.;
- slijedom toga, na nova društva za upravljanje koja odobrenje za rad kao UAIF-i dobiju u godini N, nakon 22. srpnja 2014., primjenjivat će se ista logika: prva poslovna godina koju treba uzeti u obzir za primjenu mjera predviđenih Stajalištem o nagrađivanju UAIF-â jest poslovna godina N+1 za varijabilne nagrade isplaćene u N+2.”

- 11 Društvo TFC, druga stranka u postupku, odgovara da su se odredbe članka L. 533-22-2 Monetarnog i financijskog zakonika primjenjivale na dan sklapanja ugovora o partnerstvu, odnosno 27. lipnja 2014., s obzirom na to da, iako se rješenjem od 25. srpnja 2013. predviđa odgođeno stupanje na snagu određenih odredbi o prenošenju, to nije slučaj s odredbama kojima se subjektima nalaže da uspostave prakse i politike nagrađivanja direktorâ društava za upravljanje AIF-ima koje „dosljedno odražavaju [...] odgovarajuće i učinkovito upravljanje rizicima”.
- 12 Tvrdi i da, čak i pod pretpostavkom da UAIF-i imaju rok za usklađivanje s novim odredbama kojima se prenosi Direktiva o UAIF-ima, oni tijekom tog roka ne mogu sklopiti ugovor o nagrađivanju koji je protivan članku 13. te direktive jer se njezinim člankom 61. stavkom 1. zahtijeva da „poduzimaju sve potrebne mjere za usklađivanje s nacionalnim pravom koje proizlazi iz ove Direktive”.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku i prethodna pitanja

- 13 Rješenje spora ovisi o tome je li članak L. 533-22-2 Monetarnog i financijskog zakonika, koji je stupio na snagu 28. srpnja 2013., bio primjenjiv na datum

sklapanja ugovora o partnerstvu od 27. lipnja 2014. Kako bi se odgovorilo na to pitanje potrebno je tumačenje Direktive o UAIF-ima, osobito njezinih članaka 13. i 61.

- 14 Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska) utvrđuje da se čini da se u Komisijinu dokumentu priznaje da postoji prijelazno razdoblje od jedne godine, koje završava 21. srpnja 2014., da se prije tog datuma od UAIF-a očekuje samo da učine sve u svojoj moći kako bi ispunili zahtjeve nacionalnog zakona o prenošenju Direktive o UAIF-ima i da tek nakon tog datuma sve obveze koje proizlaze iz Direktive o UAIF-ima postaju pravno obvezujuće. U toj analizi nisu relevantni ni datum podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad ni datum dobivanja tog odobrenja.
- 15 Suprotno tomu, čini mu se da iz ESMA-inih i AMF-ovih analiza proizlazi da se pravila o nagrađivanju iz Direktive o UAIF-ima i Smjernice o nagrađivanju primjenjuju na UAIF-a tek od datuma kad je dobio odobrenje za rad, dok prije tog odobrenja nije bio obuhvaćen tim pravilima. U skladu s tim analizama, navedena pravila primjenjuju se tek od početka poslovne godine koja slijedi nakon odobrenja za rad.
- 16 Cour de cassation (Kasacijski sud) smatra da iz teksta članka 61. stavka 1. Direktive o UAIF-ima proizlazi da nijedno od predloženih tumačenja nije utvrđeno sa sigurnošću. Među ostalim, veza između dobivanja odobrenja za rad i primjene pravila iz Direktive ne proizlazi jasno iz tog članka.
- 17 Čini mu se da je moguće i drugo tumačenje, u kojem se razlika pravi ovisno o tome je li nagrađivanje dogovoreno prije ili nakon prenošenja Direktive o UAIF-ima u nacionalno pravo: u prvom bi se slučaju moglo priznati da je teško zahtijevati od UAIF-a da odmah dovede u pitanje nagrađivanje prilikom čijeg se dogovaranja nije povrijedilo nijedno pravilo i da bi se od njega tijekom prijelaznog razdoblja u najboljem slučaju moglo zahtijevati da učini sve u svojoj moći kako bi ispunio nove zahtjeve u području nagrađivanja; u drugom bi se slučaju moglo predvidjeti da se stupanjem na snagu nacionalnog teksta o prenošenju Direktive o UAIF-ima upravitelju odmah zabranjuje da ubuduće dogovara nagrađivanje koje je protivno pravilima utvrđenima tom direktivom, koja je već stupila na snagu.
- 18 Budući da pravilno tumačenje relevantnih odredbi Direktive o UAIF-ima nije utvrđeno sa sigurnošću i da Sud nije imao priliku tumačiti članak 61. stavak 1. te direktive, Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska) smatra da Sudu valja uputiti sljedeća prethodna pitanja.
  1. (a) Treba li članak 13. i članak 61. stavak 1. Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 tumačiti na način da su upravitelji koji obavljaju djelatnosti na temelju te direktive prije

22. srpnja 2013. dužni poštovati obveze koje se odnose na politike i prakse nagrađivanja:
- i. nakon isteka roka za prenošenje navedene direktive,
  - ii. na datum stupanja na snagu odredbi kojima se Direktiva prenosi u nacionalno pravo,
  - iii. od trenutka isteka jednogodišnjeg roka određenog člankom 61. stavkom 1., koji istječe 21. srpnja 2014., ili
  - iv. od trenutka dobivanja odobrenja za rad kao upravitelj na temelju te odredbe?
- (b) Ovisi li odgovor na to pitanje o tome je li nagrada koju upravitelj alternativnih investicijskih fondova isplaćuje zaposleniku ili direktoru društva dogovorena prije ili nakon:
- i. isteka roka za prenošenje Direktive;
  - ii. datuma stupanja na snagu odredbi kojima se Direktiva prenosi u nacionalno pravo;
  - iii. isteka roka određenog člankom 61. stavkom 1. Direktive, odnosno 21. srpnja 2014.;
  - iv. datuma na koji je upravitelj alternativnih investicijskih fondova dobio odobrenje za rad?
2. Pod pretpostavkom da iz odgovora na prvo pitanje proizlazi da je, nakon prenošenja Direktive u nacionalno pravo, upravitelj alternativnih investicijskih fondova tijekom određenog razdoblja samo obvezan učiniti sve u svojoj moći kako bi se uskladio s nacionalnim pravom koje proizlazi iz te direktive, ispunjava li on tu obvezu ako tijekom tog razdoblja zapošljava zaposlenika ili imenuje direktora društva pod uvjetima nagrađivanja koji nisu u skladu sa zahtjevima iz nacionalne odredbe kojom se prenosi članak 13. Direktive?